Bugьr byriin proliitaarinar negedegtə! — Пролетарии всех стран, соединяйтесь!

Buriaad-Mongoliin YNEN

BK (b) namiin B-M. mozkom ba B-M. resp. TK bolon yiledb. eblelin B-M. zəbleliin emenees edər byri niitelegdene. IX ziide garça baina.

1932 onii Nojaabri 29 edər

№ 277 (831)

Zakika yne: Sara byriin 1 tøkerig. Alzan gazaruudta 1 tøk. 30 møn. Gadaada ulasta—1 tøk. 50 møn. Dugaar nezeediin yne 5 mønge

„B-M. Ynenii" koroonii aadris: Верхнеудинск, Центросоюзная 18 тел. № 3-23, каб. ред. № 344.

Tariaabeledkeliigi şiidkeke

Buriaad namiin emki, ilangajaa tariaalangiin aimaguud Bookonii surgaalaas baicaalta kiike ujalgatai

Tariaanii tøløø temeceke temecelde angiiin seremziigi ulam deeşe ørgøkø.

Tariaanii tøløø temeceke temecel bol socaliismiin tøløø temecesen temecel møn. Leeninii ene foormuulda tariaanii tøløø temeceliin ulas tøriin jikeken udka çanariigi manai kubiskalda ba manai ulasta socaliismiigi baiguulka jabadaliigi tukailasan ton gynzegei udkatai azai.

Tariaa beledkeliin froonto bol angiiin temeceliin froonto mete jabazai. Tariaa beledkeliin tøsøbiigi tasalduulkiin tøløø butacokidoson aad gyiced usadkagdaa ygei, galzuugaar esergyyceze baigaa angiiin daisanii byke kyçen odoo oncologdozoi.

Niudargaçuudiin lama nojodiin ylegdelyyd bol tariaanii koinoos temeceke temecel bol taban ziliin 4 deki tøgøskøkii ziliin tøsøbiigi gyicedkekiin tøløø temecesen temecel, kolkoosuudiigi azakuin talaar bekizyylkiin koinoos ba tariaanii tøløø temeceliin kurca zebsegbol tedeniigi zyrçen jabuulagdasan seg geze medeed tariaa beledkeliigi esergyyceke jabadalda olon janziin foormiigi teden kereglene.

Kolkoosuudiin dunda kozomdoson yzel şataakaas ekileed kolkoosiin tariaagi yrike ba galdaka şataakaas ecesleze, tariaa beledkeliin tøsøbiigi gyicedkeke jabadaliigi esergyyceze agitaaci galzuugaar jabuulkaas ekileed tariaa beledkeliigi gederge tataka ba tøsøbiigi abkaas arcaka, tariaagaar kunzaa naimaa kiike jabadaluud bol niudargaçuud, lama ba nojodiin tariaa beledkeliigi zyrçen temeceke keregte ede bykeniigi kereglesen kolkoosiin tariaagi yrike, tariaagaar naimaa kunzaa kiisen, zarim somon ba kolkoosuudta tariaanii tøsøbiigi abkaas arcasan, tariaa beledkeliigi gederge tataza saad kiisen barimtanuud bol ene baidaliigi ceke batalsan kereg møn.

Nam bol namiin 17 doki konfereenciin şiidkeberide, „zarim cagta ba ilangajaa zarim rajoonuudta ba socaliis baiguulgiin zarim salbarinuudta angiiin temeceliin caaşadaa kurcadakanı damzag ygei ba enyyntei kamta byrziitenii nøløøn zarim kubi azalçanda ba gryypede yldekeni ba jikedekeni damzag ygei, udaan cagiin bolzorto proliitaarida karşa angiiin nøløøn kødølmøriçønii dunda nebterkees baitugai namiinç dunda nebterkeni damzag ygei" geze temdeglesen baina.

Rajoonuudiin namiin udaridalganuud øøsødiingøø bodoto kødølmøridø ene ulas tøriin onco çukala zaabariaas josotoi tobçolol kaa gazarta kiize çadaa ygei şuu.

Angiiin seremziin suladasan, katuu daabarıtanda kaişa kereg kandaka, angiiin ynen karşa barimtanuudiigi ileryylze çadaka ygei zyil jabadaluud tariaanii tøløø temecekiigi jabuulka yjede zarim nutaguudta baisan baina. Ene barimtanuud deere basa kolkoosuudta angiiin temeceliin elimeentenyyd yldeke geseniigi martadag baidal kabaadaka. „Kerbee tende eşøøç zarim tedyi adli bişe jabadaliin baibaç, kerbee tende øçøøç emçiin juu niudargaçuudiin yzel baibal kolkoosuudta angiiin temeceliin elimeentiin baika damzag ygei" (Staalin) geseniigi olonkin martadag baina. Iime jabadal bol bodoto dyrşel deereni angiiin seremziigi suladkaka jabadalda kyrgeke ba kolkoosuudta angiiin temeceliin garka barimtiigi kolkoosiin baiguulgiin „jøre dutuu" zyilyyd bolozo yzeke jabadaluudta kyrgene.

Moziin komiteediin zygees niudargaçuudtai şuud temeceke, niite kolkoosçon ba emçiin azaltaniigi tariaanii tøløø temeceke jabadalda emkilkiigi çukala deere keden udaa uridçalan duradkagdasan Bookonii aimag bol tariaa beledkeliin tøsøbiigi gyicedkekiin talaar respyyblig dotoroo syyliin suuri ezelzei.

Bookonii aikom bol Mozkomiin uridçalan duradkasan jabadalaas ulas tøriin tobçololgo kiigee ygei tariaa beledkeliin udaridalgiigi şinedken tabiaa ygei, namiin emkiigi ba niite kolkoosçon ba emçiin azaltaniigi tariaa beledkeliin tøsøbiigi gyicedkeke jabadalda emkilee ygei, angiiin daisanguudiin esergyy jabadalda butacoki tolo kariuu øgøzø çadaba ygei.

Kojor teişee temecekiigi suladuulsan, syyd-mørdølgiin emkinyydiin angiiin seremze mokoodoson, angiiin temeceliin yndeseer oioson keregyydiigi yzel ygei barika saatuulka ba enyyn deerees tedenii ulas tøriin udkiigi baiarduulsan, emkidkeliin nebtereliin kødølmøriigi muu tabisan, kolkoosuudiin todorkoi opiratiivoor udaridaka jabadaluudiin ygei baisan zyilyyd bolbol, Bookonii aimagta angiiin daisanii øøriingøø butargaka sandargaka kødølmøriøø kiike jabadaliigi jikedkezei.

Bookonii aimagiin tobçoonii zarim geşyyd bolbol (iliin F) tariaa beledkelde esergyycesen, dyrşel deere oportuniis, ynendee niudarganii şugamiigi engergezei. Niudargaçuudtai kuibaldazai.

Mozkomiin tobçoon bol Bookonii aimagiin tariaa beledkeliin baidalaas çukala kereglegdeke ulas tøriin baicaalta kiize oiriin edøryydte (tariaa beledkelde kubilalta kiikiigi syyliin udaa uridçalan duradkasan ba aikomiigi: niite kolkoosçon ba emçiin azaltaniigi tariaa beledkeliin tøsøbiigi bolzortoni gyicedkekiin tula bolşoviigiin josoor emkidkekiigi, angiiin daisanguudiin ba tedenii aagintanuud baruun, „zyynii" oportuniistanuudiin bolon tedeniigi ajadan dagagçadiin esergyy jabadaluudiigi butacokikiigi" ujalgalzai.

Buriaadiin namiin emki, ilangajaa tariaalangiin şiidkekii rajoon aimaguud bolbol Bookonii surgaalaas çukala baicaalta kiike ujalgatai. Ene baicaaltiin udka çanariin gol bol tariaa beledkelde negen „eelzeenii" azakuin kampaani mete kandaza bolko ygei geze medeke josotoi. Tariaa beledkel bolbol taban ziliin tøsøbiin tøgøskøkii çanartai 4 deki ziliin tøsøbiigi gyicedkeke jabadalda negen çukala uøkecel bolkoos baitugai, angiiin temeceliin negen çukala tasag salbari ba namiin emkiin daiçalkiin çadabariigi şalgan yzeke, angiiin daisanguudtai temeceke temecelde niitiigi emkilkiin ba byke kødølmøriøø şine josoor şinedkekiin jikeken tolguuri bolzo øgønø,

Niudargaçuud ba lama nojodtoi şuud temecel ygei, niudargaçuudiin nøløøn kaanaç ba jamaiç janzaar garsan todorkoi jabadaliigi ileçelen gargal ygei, baruunii ba „zyynii" oportuniistanuud bolon tedeniigi ajadan dagaldagçadta eris butacokitolo kariuu øgøø ygei bol baruunii oportuniismiin bodoto deere garsan barimta bolko øørøø byteke, sanaa amagalan suuka ba kariuucalga ygei jabadaluudiigi kødølmøriin dyişelees kolodkon kajaa ygei bol tariaabeledkeliin keregiin bytemzeteigeer jabakanı berketei baina.

Tariaa beledkeliin tøløø temeceliin şiidkekii byteemzetei jabakiigi kangakiin tula agitaaca ba emkidkeliin - nebtereliin kødølmøriigi şinedken tabiza enyygeer byke kolkoosçon ba emçiin azaltaniigi kabaaduulkaar, tedeniigi tariaanii froontodo idebkitei ba medereltei-geer temeceke temecelçed bolgoko josotoi. Tariaa beledkeliin tøsøbiigi gyicedkeke jabadal bolşoviiguudiin abaza çadaka kreeposti ba teden bol ene kreepostiigi abka josotoi, uçarni „bolşoviiguudiin abaza çadaka ygei kreeposti baika ygei jumaa" (Staalin).

„Oçon" jike tasaldaltai baina.

Selenge. Nojokon somonii „Oçon neremzete komuuna bolbol ene jabaza baigaa ulas tøriin tariaa beledkeliin kampaanida tonç oportuniis josoor kandasanaas odoo byke ziliin tøsøbiigi araikan geze 24 kubi nojaabriiin 28 nii edər dyyrgesen baina, Oçon komuuniin geşyydiin idebkiigi urguulan gargaza çadaa ygei ba møn pravleeniin zygees ton muu køtølbøri øgøsøn gerçe møn. Oçoniigi ene tasaldalaas şuud gargakiin kemzee zokiko gazaraas abka keregtei baina.

Tuulai.

Bolşoviigiin kurdabçalaliigi suladkaba.

Kilogo - kuaacain arkiliin „Ulaan Baatar" komuuniin tariaanii syrilelgeni dyyree ygei bukaluudni casanda daragdaba Ynees urida „Ulaan baatariin" 430 garan geşyydni şermoovka kiize casan doroki talkajaa 3-4 tergeer çiresen baibaç gyicedkeze çadaa ygei. Yyn tukai tus komuuniin pravleeni ba gazar tariaalangiin brigadiir sanamzajaa tonç kaişa kereg tabisan deerees iime uçar tuşaaldaba: Bolşoviigiin kurdabçalaliigi çangadkaka cag bolbo.

Gerelin tujaa.

Keden zuugaad bukal casanda daragdaba

Kori. Ydiin somon bolbol tariaabeledkeli ogtiaabriiin kubiskaliin 15 ziliin oi deere gyicedkesen bolboç tariaa comolgoo dyyrgeze çadaa edii baina. Zişeelebel tus somonii tarbagatai ba baruun kacuurtai da jike korioo tariaan comogdoo edii casan dooro daragdaad baika jum.

Tus somonii emkinyyd bol eneen tukai oişoon, kamtiingaa tariaagi syrelen ygei gemteegçedte zokiko kemzee darui abagtii.

C. C. D.

Finaansiin froontoos

AKZ-iin togtooliigi oiriin cagaa bejelyylen gyicedkejaa

„Ujalgata tølbøriøø korto sedkeleer tøledøg ygøi niuuruudta baalaltiin Kemzee abkaas gadana syydte kabaaduulka" (AKZ-iin togtooloos)

BMASSR iin Aradiin Komisaarnariin zəbleliin togtool.

Ene ziliin dørbødøki kvaartal dotoroo møngøn zøøri elsyylke kampaani ali zerge jabaza baisan tukai finaansiin arkomiin iledkel sonosood AKZ-iin zygees temdeglekeni bol nojaabriin 10 nii edøriin medeegeer kvaartaliin tøsøbiin araikan 31,9 kubi gyicedkesen, ene meteer jabaza ogtiaabriin kubiskaliin 15 ziliin oi gyiceter kvaartaliin tøsøbiigi 50 kubi gyicegkeke tukai tøbiin gazaraas jiesen zaabari gyicedkegden ygei tasaldazai. Ene kvaartaliin ekin tyiyyçiin kagasta iime kangalta ygei jabasanii byridkel bol ene aza akuin ba ulas tøriin udka çanartai kampaaniigi ulasiin, kopiraaciin ba olon niitiin emkinyydiin zygees ogto keregseesen ygei jabadaliin yre møn bolno.

Finaansiin arkomaadiin zurgaan bol øørinngøø kødølmøriigi møngøn zøøri elsyylke jabadaliigi toiruulan şinedken zasaza çadaa edii, nam ba zøbløliin idebketenii sanal bodoliigi elsyylsen ygei geke meteer manai respyyblig dotoroo basa tasaldasan baina.

Dørbødøki kvaartal dotoroo møngøn zøøri elsyylke tøsøbiigi gyicedkeke ba møngø garaad baisan osoldol tasaldaliigi usadkakiin zorilgoor BMASSR-iin Aradiin Komisaarnariin Zøbløliin togtookoni:

1. Byke kolbootiin kebleliin koonkursa jabuulka tukai kødølmøri jabuulsanii ba zøbløyydiin finaansiin keltesyydiin kødølmøri şalgan yzeke bolon finaansiin tøsøbiigi gyicedkeke tukai kødølmørøø erkim sainaar tabika tørø gegeereliin zurgaanii koonkursa jabuulkiin yndese deere finaansiin arkom, aimagiin gyicedkeke komiteed ba møngøn zøøri elsyylke kereg erkilke alban gazariigi ujalgalkani tariaa beledkeliin ba møngøn zøøri elsyylke kampaani kojoriigi sainaar nigtaar kolbosonii yndese deere nojaabri sara dotoroo tunkaglagdasan finestafeetiin marşaruudi kvaartaliin syyl kyrtel erkebişe bejelyylen gyicedkekiigi ermelzeke.

Finaansiin estefeetiin urida tabigdasan loozongonuudi gyicedkeke jabadal tasaldasantai kolbogduulan ene estafeetiin şabaga jabuulka ygei 1932 onii kødølmøriiin byridkel jabuulka ba 1933 onii tøsøb gyicedkeke keregte arad zonii sanal bodoliigi kanduulkiin tula tøsøbtø ba aimag deere odoo jabaza baigaa kvaartaliin syylde finaansiin idebkitenii kut kural engergøkø beledkel emkidkeke.

2. Keblel soninuudiigi şalgan yzeke jabadaltai koloogduulan „Buriaad Mongol Praavdiin" medeelde zoriuulan arba mingan (10,000) tøkørig møngø respyyligiin foondo bolgon gurban konog dotoroo somoloon egøkiigi Burfinarkom, møngø nøøcølgiin zurgaan ba Burkopsojuuziigi ujalgalka.

3. Finaansiin keregtei sain tanil bişe kynyydiigi kødøø nutaguudta kariuucalgata tøløølegçø bolgon kødøø ilgeke jabadal ilangajaa Burkopsojuuziin zygees garsan faagtanuudiigi temdegleze-edeniigi şalgan yzeed ton kozomdozo jabasan aimaguudta (Selengiin, Ekired-Bulgadiin) møngøn zøøri elsyylke kødølmøriigi oroilon udaridaza çadamaar nøkødiigi ilgekiigi Burfinarkomiigi ujalgalka.

4. „Dørbødøki dyyrgeltiin ziliin urislamza bol bykii deeree 97,5% gyicedkegdeed baibaç emçiin azaltan 63,4% ba kolkoosçon 84,4% gyicedkeze ton koino kozomdozo tøsøbtø daabariigaa taraakiin talaar koino. Møn tyynçelen urislamziin tølbøri (ilangajaa kødøø nutagta 29,9% gyicedkesen) ba tyynçelen møngø nøøcølkø jabadalda azalçaniigi elsyylke jabadal enyynçelen ton kangalta ygei jabana (ziliin tøsøbiin 45,2 kubi).

Møngø nøøcølkø kaassiin zurgaanda møngø nøøcølegçed ba urislamza zakigçadiigi kargalzaka kødølmøriigi saizaruulsanii yndesen deere urislamziin kampaaniin yjede møngø nøøcølgiin kaassa toiron ilersen bykii finaansiin idebkiteniigi finitøsøbiin tøløø elsyylkiigi duradkaka.

Urislamziin tølbøri geegdesen jabadaltai kolbogduulan ba urislamziin zakilga korson bodoto uçar garsan deerees oiriin cagaa møngø nøøcølgiin kaassiin sçeedto tølbøriøø ali zerge cag bolzortoni tølsøniigi ba doodo şatiin komsoodiin kødølmøriigi şalgan yzeke jabadaliigi profsojuuziin emkiin şugamaar jabuulkiigi sbirkaassiin zurgaaniigi ujalgalka.

5) AKZ bol ujalgata tølbøri bolko-kødøø azaliin naloog, nutagiin tatabari ba strakovoi tølbøri nekeze abka jabadal ton kangalta ygei jabasaniigi tuskai çukala josoor temdeglene. Finaansiin arkom, aimag rajoonii gyicedkeke komiteed ba somoni soveediigi tølbøriøø tøledøg ygei niuuruudta baalaltiin josoor nekeberilen abkiin kemzee abça 1933 onii janvaariin 1-nii edør kyrtel ujalgata tølbøriiin talaar byrimøsøn gyiced keke jabadaliigi kangakiin uçaraa to katuu kemzee abkiigi duradkaka. Tølbøriøø tøldøg ygei korto sedkelteniigi baalaltiin nekeberide kabaaduulkaas gadana syydte øgøkø keregtei. Kødøø nutaguudta ali zokiko zaabarinuudiigi øgøkiigi prokratuura ba deede şyyke tasalka gazarta daalgaka.

Ujalgata tølbøriin talaar tasaldal garbal alban kaagçad bol møn tyynçelen katuu zemede kabaadaka bolno geze aimag-rajoonii gyicedkeke komiteedte ba finaansiin arkomiin zurgaanda duradkaka.

6) Somonii soveediin finaansiin keltesyydiin kødølmøri şalgan yzeke jabadal ilangajaa kangalta ygei jabaza baisaniigi temdegleze ene kødølmøriigi kødøø nutaguudta sainaar seryylkiigi aimagiin gyicedkeke komiteed ba somsoveedi ujalgalkiigi Buriaad ulasiin tøb gyicedkeke komiteediigi guika. Enyyntei kamta tørø gegeereliin surguuliin gazariin køtølbøriigi saizaruulka ba finaansiin keregi toiruulan azal kødølmøri çangadkakiin tula-şiidkekii çanarta aimaguudta øøsødiingøø 3-5 tøløølegçediigi ilgekiigi GAK-iin orologço nøk. Şrokoovskiigi ujalgalka.

7) Bauuntiin, Koito-Baigaliin Tynkenii, M.-Şiberiin, Ekired-Bulgadiin ba Deede-Ydiin bolon møn tyynçelen Burkopsojuuziin zygees møngøn zøøri elsyylke tukai toocooto iledkel ton kangalta ygei abtatag jabadaliigi temdegleze Burfinarkomdo taba taban konogiin toocooto byridkel ilgeze bilkiigi aimagiin gy.ckomiigi ba Burkopsojuuziigi ujalgalka. Enyyntei negen kamta kødøø nutaguudta som zøblølyydte ulasiin baankiin møngiigi cag bolzortoni ilgedeg ba tere møngøn zøøriigi somonii zøblølyyd ali zerge zøbøør gargaşalza baisaniigi şalgan yzeke jabadaliigi emkidkekiigi aimgyickomiigi ujalgalka.

8) Kebleliin kødølmøriigi şalgan yzeke jabadalaar yndesen aza yiledberinyyd ba alban gazaruudta kødølmørçøn biçegçediin pooşto baiguulza tedenii ømønø tabika zorilgo bol finaansiin idebkiteniigi ørgønøør elsyylze alba tølbøri jamar zerge tølegdeze baisan tukai cag yrgelze kimgadaza baikiigi çukala deere toolko bolno.

9) Kopiraaciin pain tølbøri ilangajaa ed kereglegçediin kopiraaciin şugamaar tonç kozomdoson pain tølbøri tukai toiruulan olon niitede oilguulka kødølmøri ton kangalta ygei, pain tabisan geşyydiin erilgiigi kangakiin tøløø temecedeg ygei, kooson albadalga ba keden olon endyy garsaniigi temdegleze Burkopsojuuziigi ujalgalkani, ed kereglegçediin kopiraaciin sungaltiin kampaanida beledkeke jabadalaar tøsøbøø gyicedkeke aldau dutuugi usadkakiin keden olon çukala kemzeenyydiigi abka.

AKZ-iin tyryylegçiigi orlogço Daniilov

AKZ-iin kereg erkilegçø Golovaçoov

Lama bandinarta bilduuçalagçad finaansiin kampaaniiigi tasalduulza baina.

Selengiin aimagiin orongiin somonii zøbløl bol møngø sangiin kompaanida oportuniis josoor kandaza baisani keneiç niydendefile baina zişeelbel møngøn zøøri elsyylke tukai asuudaluudiigi zøbløliin kural bykende tabigdadag bolboç bodoto kereg deere ali zerge jabaza baisaniigi gyiced şalgan yzeke ba bejee şyymzelke jabadaliigi yrgeneer tabikiin oroudo kariin zøbløliin Tyryylegçe Lodoibaliin ba namiin yyriin darga Zamsaranii gegçed ene kampaanida ulas tøriin çanariigi kereglel ygei eldebeer bilduuçalan orkidog baina.

Yynee ecesie orongiin somonii møngø sangiin kampaaniiin tøsøbni 30 kubi dyyrgeze baikaas gadana dacanai lamanaraas kuriaagdaka josotoi eldeb møngønii tatabarinuudni tøsøbiin 16 kubi dyyrgebe.

Ene meteer møngø sangiin kampaaniigi bolşoviigçolen jabuuldag ygei kariin „øørøø bytekede" naidaza lama bandinariin naloogiigi nekeberildeg ygei kariin bilduuçalza namiin şugamiigi zabkarguulan oportuniistanar zøbløliin Tyryylegçe ba namiin yyriin darga baiza çadaka uu.

Ynenii brigaada,

Koriiinkin 4 dygeer kvaartaliin tøsøbiin tøløø ali zerge temeceze bainab

(Manai tuskai biçegçees)

Kori, tus aimagiin tøbiin ed kereglegçediin korşoogoor 12 selipootai baina. Tus selipoonuudiin 4 dygeer kvaartaliin møngø sangiin tøsøbiigi cag bolzorto dyyrgekiin tula temeceze baisaniigi kaaza yzebel, 32 onii nojaabriiin 20 nii madeegeer iime baina.

Erkim jabagçad

1) Doodo Kyrbiin korşoo nojaabriin 7 nii edør tøsøbøø 115 kubi gyicedkebe.

2) Kyliin korşoo 100 kubi nojaabri 20-do dyyrgebe.

3) Soveedskiin somonii kopiraaca 93 kubi.

Dyyrgekeer dytelze jabagçad

1) Çisaaniin korşoo 55 kubi.
2) Ydiin korşoo 75 kubi.
3) Kyrbiin korşoo 50 kubi.
4) Kacuurtain korşoo 50 kubi.
5) Deede Kyrbiin 67 kubi:

Melekein alkamaar jabagçad

1) Açingiin korşoo 33 kubi.
2) Koriin korşoo 31 kubi.
3) kezingiin korşoo 32 kubi
4) Deede taalica 32 kubi.

Iime uçaraas erkim jabagçadta byşiir emkidkeze arad niitede oilguulka kødølmøri kopiratiiviin idebkiteni 4 dygeer kvaartaliin møngø sangiin kampaaniiin tøsøb gyicedkeke keregte yrgeneer daiçalaza oiriin cagaa dyyrgekiin koinoos temeceke.

„Ynenii" gabşagai C. C. Delegiin

Naloogiin møngø yrieed keseegdebe ygei

Koriiin aimagiin, Doodo-Kyibiiin somonii zøbløliin itegemzete Geleg Nima Zoltiin gedeg kolkoos ba emçiin azaltanii naloog cugluulza abka zuura 40 tøkørig møngø yrieed jamarç zemede kabaadan ygei orkigdobo.

Arad zonii møngø yrisen aadla zeme nekeberi ygei salsan enyyn de kemzee abka.

Øøree.

Kiliin caana

Demokraad bagaa kajaka zamda orobo.

Giitler bol „prerideentiin kabineed" baiguulajaa gebe.

Berlin, 26 (T). Giitler bol nojaabriiin 26-da Gindenbyyrgede memoraandum (iledkel) ilgeze, odoo yjede Germaanida parlaamentiin josonii zasagiin gazariigi baiguulka taaramza ygei ba boloşo ygei kereg geze medyylbe. Giitler bol konstituuciin 48 dugaar bølegiin josoor zonkilozo baika, „prezideentiin kabineed" baiguulka gedeg baina. Nacanaal socaliistanar bolbol iime zasagiin gazarta kariuucaka kariuucalgiigi prezideentede açaka gesen tuskai maneever møn geze yzegdene.

Giitleriin ene jabuulga bol kelceenyydiin yre ygei baisanii tøløø Giitleriin ene memoraandum absanii syyleer prezideente ba tyynii şadariinkin „prezideentiin kabineed" darui baiguulkiigi çukala deere toolono.

Faşiistanariin dobtolgo beledkegdeze baina.

Berlin, 26 (T). Gindenbyyrge, Giitler kojoriin kiize baisan kelceenii çuugiaan dotor Giitlerten bol øøsødiingøø dobtologçodiigi dakin cuglaruulza baina. Nacanaal socaliistanariin udaridagçanar bolbol nacanaal socaliistanariin zasagiin gazarigi darui emkidkeke, komuniis namiin udaridagçanariigi kinaltada abka, komuniismiigi byrimøsøn usadkaka gesen zorilgonuudiigi dobtologçodiingoo ømønø tabina geze „Roote Fane" medeecene,

Ynii tukai „Roote Fane" soninii biçekeni: 6 milijoon azalçan sedkel zyrkiigi bejedee tatasan, olon milioon azalçaniigi beje teeşe kanduulza baigaa komuniis nam bol „beleken baigtii" geze germaaniiin azalçanda kandana.

Faşiistanariin digtatuura baiguulka tøsøbiigi esergyyceke zagsaaluud.

Berlin, 26 (T). „Erketenii amagalanii" tukai prezideentees garsan kuulida saatal ygei germaaniiin azalçan bolbol nacanaal socaliistanariin zygees zasagiin gazariin naimaa kiize balsaniigi ba faşiistanariin digtatuura baiguulka tøsøbitgi esergyyceke zagsaaluudiigi emkidkeze baina. Berlin, Gaamburga, Braynşveig, Kemnice ba busa kotonuudiin faabrig zavoodnudta kødølmøriçønii zagsaaluud bolzo, faşiistanariin digtatuuriigi esergyyceze kødølmøriøø kajakiin beledkel kiike gesen togtooluud abtazai. Berlinii keden mingan kødølmøriçøn bol zagsaal kiikiigi korigdoson zasagiin gazariin kvartaalda cømøren orozo, zagsaal emkidkesen baina. „Giitler ygei bolog", „Faşiisma ygei bolog", „komuniis nam mandag" geze agsaalçadiin dundaas kaşkaraka jabadaluud sonostobo. Ene yjede poliiconor duudagdaza, zagsaalçadiigi yzegdee ygei şiryyneer køøzøi.

Leeninii dekreediin oi gycetel Buriaad ulasiigi niitedee biçeg medeke bolgөko

Yseg biçeg medeke ygeigi usadkaka froonto deere gyiced ilakiin tөlөө temeceke

BMASSR-iin TGK-iin tyryylegçe nөk. B. Dabaagiin biçeg.

Yseg biçeg medeke ygei jabadaliigi usadkaka tukai V. I. Leeninii biçesen dekreediin 13 zil gyicesenini oi Dekaabriiin 26-nii өdөr gyicene.

Dekreed dotoroo temdeglegdeseni: „Respyybligiin byke niite araduudta tus ulasiingaa ulas tөriin baidalda idebkiteigeer kabaadalcaka çadabari olgokiin zorilgoor, AKZ-iin togtookoni, respyybligiin byke 8 nasanaas 60 nasa kyrteleki nasatanii biçeze ba unşaza çadaka ygei araduud bol, өөsөdiingөө zorilgoor tөrөlki kelen deeree juu ali oros kelen deere erkebişe yseg biçegte suraka josotoi".

Leenin bolbol yseg biçeg medeke ygeigi usadkaka jabadaliin ulas tөriin udka çanartaigi keden udaa temdeglesen azai. Mөn Leenin bol „Yseg biçeg medeke ygeigeer tus ulas dotoroo komunis niite bөlgөmiigi baiguulza bolko ygei" geze kelesen ba Leenin bolbol yseg biçegte suraka tukai asuudaliigi imagta niite ulaş tөriin asuudal geze toolodog baisan baina,

Leenin bolbol, yseg biçeg medeke ygei jabadaliigi usadkaka tukai kelekedee kojor bodol deere ilangajaa cukarica ygeigeer temdeglesen baika. Leeninii negedygeer bodolni: „biçeg medeke ygei kyn bol ulas tөriin gazaatai baika, tiime tula tyyniigi ankan tyryynee yseglelde surgaka keregtei" (toom XVIII, I bөlegtө) geze kelesen ba mөn kojordugaar bodolni: „zөbkөn yseg biçeg medeke ygeigi usadkakaar tutamag ba basa zөblөltө azaliigi baiguulka keregtei bөgөөd jөrө gancakan biçeg medekeeree kolo oçogdoko ygei. Zygeer sojol bolbosoroliigi deeşelyylkiin tөlөө unşaza ba biçeze çadaka bolko jabadaliigi bejelyylkiin tөlөө çarmaikadaa, tariaaçan bolbol imagta ene unşaza biçeze çadaka bolsonooroo өөsөdiingөө azaliigi ba өөsөdiingөө gөrөniigi debzyylke çadabaritai bolgon keregleke keregtei".(t.XVIII, b.II).

Ene bykii zyilyyd bolbol, Leeninees biçeg medeke ygeigi usadkaka jabadaliin tuiliin jike udka çanartaigi dyyren ileryylze өgөsөn baina.

Tyynii zaabari ba Leeninii namiin kөtөlbөri dooro byke zөblөl niitiin emkinyydiin idebkitei kandalgaar, Buriaad Mongoliin respyyblig bol, yseg biçeg medeke ygeigi usadkaka jabadalda nileed gyicedkelyydiigi amzasan baina. 1897 ondo oros zonii 13,1% biçeg medeke baisan ba Buriaad zonii 7,2 kubi medeke baisan, 1917 ondo Buriaad zonii biçeg medekeni 12,0% baisan, 1920 ondo 14,3 kubi, 1923 ondo orosuud 18,7 kubi. Buriaaduud 16,0 kubi, 1926 ondo orosuud 34,1 kubi, Buriaaduud 23,2 kubi, 1928 ondo Buriaaduudiin biçeg medekeni 25.4 kubi, 1930 ondo orosuud 47,5 kubi, Buriaaduud 34,3 kubi, 1932 ondo Buriaaduudiin biçeg medekeni 64,0 kubi kyresen baina. Niitedee Buriaad Mongol respyyblig dotoroo idebkitei nasatanii yseg biçeg medekeni odoo yjede 85,1 kubi bolood baisan baina. Ene josoor Buriaad ulas bolbol, niitedee yseg biçeg medeke ulas bolkiin өmөnө jireed baina.

Buriaad zonii yseg biçegte suralcaka jabadaliin oloşoron debşeze baisaniigi tus tusaar aimaguudta abaad yzebel; Alairiin aimag 99 kubi, Bookonii 99 kubi. Ekired-Bulagad 98 kubi. Deede Yde 86 kubi, Kiaagta 96 kubi, Kori 86 kubi, Bargazan 76,3 kubi g. m. azai.

Ton çukala sojol bolbosoroliin ba ulaş tөriin udka çanartai zyil bol şine latazasan yseqiigi şuud delgeryylke enyyn deeree bolbol Buriaad Mongol respyybligiln yseg bicegte suralcalaliigi ulam deeşelyylen kurdadkaka josotoi.

Yseg biçeg medeke ygeigi usadkaka jabadaligi jabuulsanii kurdab çalalni iime baina. Manai ene gyicedkel bolbol, imagta tus zorilgiigi bijelyylke jabadalda olon mingan kolkoosçon kөdөlmөriçөn ba Buriaad Mongol respyybligiin byke azalçan araduudiin idebkiteigeer kandasan, mөn manai nam bolbol, yseg biçeg medeke ygeigi usadkaka keregiigi bodoto kereg deere ceke udaridaza, uul keregiigi cegneke ygei ba balarduulkiigi oroldogço zyse byriin oportuniistanuudtai eris tes temeceke lemeceligi şuud jabuulsanii aça mөn bolno.

Yseg biçeg medeke ygei jabadaltai temeceke temecelliin şalgaraza garasan dyrişel bolbol sojoliin dobtolgo bolno, enyygeer bol, keden mingan azalçaniigi sojoliin aarmiiin zergede zagsaasan ba keden mingan azalçan niitiigi „azalçan araduudiin dunda ki yseg biçeg medeke ygei jabadaliigi usadkaka kereg bol, tede azalçanii өөsөdiini kereg mөn" gesen Leeninii loozoniigi bodoto kereg deere bejelyylke jabadalda şuud oruulsan azai.

Yndesenii majagtai socialiis udkatai sojol bolbosoroliigi delgeryylen debzyylkiin өrgөn çadabariigi imagta Leeninii namiin yndesenii bodolgo olgozo өgөsөn baina.

Ene jike ilalta gyicedkelyydiin kamta, bidener bol mөn nileed dutamag zyilyydtei bainamdi.

Nam ba zasagiin zygees nojaabriin 7 do niitedee biçegtei bolko jabadaliigi oroilon tөgөskөkө gesen zaabari diregtiiviigi Koriin, Agiin, Iaruuniin, Kabaanii, Selengiin, Deede Ydiin, Tynkenii, Bargazanii ba Zakaaminii aimaguud gyiced dyyrgebe ygei. Ene aimaguudiin yseg biçeg medeke zoni dunda zergeer 85-88 kubi bolson baina.

Enyyntei kamta, Buriaad ulasiin yseg biçeg medegçediin too oloşoron 85,1 kubi kyresen bolboç, kөdөlmөriiin teempe suladaba, niitiin emkinyydees uul kөdөlmөridө ankaralaa tabika jabadal suladaba.

Moziin keden olon emkinyydte „tyrgen jabadalaas tolgoi ergike" jabadal medegdeze baina, ene bolbol kedөө nutaguudta yseg biçeg medeke ygei jabadaliigi usadkaka kөdөlmөriiin teempiigi suladkan dooşoluulkiin tuilda kyrgesen baina.

Zarim aimaguudta yseg biçegte su gaza bykiin toogi abça yzebel triivogo cokikoor baina (Deede Ydiin aimagiin biçeg medegçediini proceente 71,7 kubi, Zakaaminii -64,9 kubi, Mukar—Şiberiin 50,8 knbi) bolno.

Niitedee yseg biçeg medeke bolkiin tөlөө temecelde bidener bol toogiin talaar nileed jike gyicedkeltei bolboç, surgaltiin çanariin talaar bagakan kemzeetei baina, Biçeg medeke ygeiçyydiigi biçegte surgakadaa socialiis baiguulaltiin tuskai tasag salbarinuudta kөdөlmөrilkө kaadriigi beledkeke gesen zorilgotoi kabsaruulan jabuulagdaa ygei. Ene bolbol meetodiin kөdөlmөriigi ali bolkoor өrgөdkөn jabuulka, sojoliin aarminuudiigi beledkeke, by e aza akuin, yiledberiçenii ebleliin ba bişeç emkinyydiin negen froontoor gabşagaiçalan oroko josotoi kereg mөn bolno.

Baga biçeg medeke jabadaliigi usadkaka, biçeg medeke ygeigee dakin dabtaka jabadaltai temeceke likpyynketnyydte niitiin ulas tөriin kөdөlmөriigi өrgөөr jabuulka ene bol mөnөө өdөriin ton çukala zorilgo mөn bolko josotoi. Ene bykii kөdөlmөri bolbol, çanariin tөlөө temeceke temeceliin gol bolgogdoko josotoi.

Kөdөlmөriçөnii sovkoos kolkoosiin erdemde suralcaka jabadaliigi өrgөөr jabuulza, bideneriin urida tabigdaad baigaa teeknigiigi şudalka gesen zorilgiigi bejelyylen biçeg medeke ygei jabadaliigi usadkan dyyrgekiigi erigdene. Bidener bolbol, „unşaza ba biçeze çadaka jabadal bol sojol bolbosoroliigi deeşelyylkiin zam mөn" gesen Leeninii bodoto loozoniigi bejelyylke josotoi. Mөn yseg biçeg medeke ygei jabadal gyiced usadkasanii yndeseer bidener bolbol byke azalçan aradiin jөrөnkii erdemiigi caaşani debzyylze çadaka ba tere bolbol „өөringөө azaliigi ba өөriingөө gөrөniigi deeşelyylke" jabadalda tusa bolko josotoi baina.

Kojordugaar taban zil dotoro angi ygei socialiis niite baidaliigi baiguulkadaa ediin zasag ba kynii sedkelde baisan kapitaliizmiin ylegdel barga bydyylig zanşaliigi ygei bolgoko gesen zorilgo bolbol byke azalçan niitiigi yseg biçeg medeke ygeigi usadkaka keregte ulam өrgөөr elsyylen kanduulagdaka josotoi. Tiigebel bidener biçeg medeke ygeigi usadkaka jabadaliigi eceslen ilaza çadana.

Leeninii dekreediin 13 ziliin oi gyicekede bidener bolbol, yseg biçeg medeke ygeigi usadkaka froonto deere şine şine ilalta gyicedkelyydteigeer ugtaka josotoi. Enyynii tula odoo likpyynketenyydte suraza baigçadiin tabilgakiigi ene cagaa beledkeze erkilke, biçeg medeke ygei ba baga medegçediigi surguulida bygediini kabaaduulka jabadaliigi oloşoruulka, meetodiin kөdөlmөriigi sainaar tabiza jabuulka ba şine latiin yseqiigi şuud delgeryylke jabadaliigi kurdadkaka josotoi.

Enyyntei kamta likpyynketenyydiigi ger baira, gerel tylişe ba nom debtereer kangaka keregtei.

Gancakanla ene erke baidaluudaar bidener bol niitedee biçeg medeke bolzo çadaka baina.

Aimaguud, rajoonuud ba kolkoosuud byke yseg biçeg medeke ygeigi usadkaka froonto deere tokiooldozo bykii dutamag zyilyydee byrin usadkaza, tyygeeree bolbol, kөdөlmөriçөn, kolkoosçon ba byke azalçan niitiigi likpyynktees deede zergiin surguulida damzuulan elsyylke erke baidaliigi olgoko josotoi.

Buriaad-Mongol respyyblig dotoroo biçeg medeke ygeigi usadkaka kөdөlmөriin jabaciin byridkel

1932 onii Nojaabri 10 medee

Aimaguud:	1932 ondo surgagdasen kyn.	Biçeg medeke ygei yldegçed	Biçeg medeke bologçodiin %
Alairiin . . .	4816	118	99,5
Bookonii . .	368	226	98,7
D-Yde koto .	118	771	97,1
Ek-Bulagad .	6068	411	97,9
Kiaagta . . .	6666	1948	92,9
Kabaansk . .	2947	2061	89,9
Kori	2711	2089	85,9
Jaruuna . . .	2662	946	84,0
Tynken . . .	1293	2385	82.8
Agiin	2257	3372	82,7
Selenge . . .	4241	4689	78.5
Koito-Balgal .	84	416	74,0
Bargazanii . .	149	3998	73,6
Bauuntiin . .	—	900	73,9
Deede-Yde .	2140	7575	71,7
Zakaamin . .	2096	3394	64,9
M-Şiber . . .	541	8150	50,8
Bykii respyyblig dotoroo . . .	**38556**	**43021**	**85,1**

Kiaagtiinkid ugta mөrtaba

Kiaagtiin aimag bolbol, jөrөnkii deeree biçeg medeke aimag bolson baina. Byke zoniini biçeg medegçed 92,6 kubi bolzoi,

Gebeç ene biçeg medeke ygeigi usadkaka keregte ilasan gyicedkeldee daşuuraad, uul keregiigi caaşani ulam jikedken jabuulkaa martaza, byke aimagiin ba kөdөөgiin toskon somonuudiini emkinyyd amagalan suudag bolbo.

Odoo tus aimag dotoroo biçeg medeke ygeiçyyd 1948 kynyyd baina. Iime tula ene olon biçeg medeke ygeiçyydiigi erkebişe biçegte surgaka josotoi baigaad enyyn tukai mөnөө өdөr kyrtel negeç emki juuç kiigee ygei baina. Zişeelebel: Basa — Kudariiin somondo biçeg medeke ygeiçyyd — 241 kyn, Tamirta — 387 kyn, g. m. baibaç edenii negeç surgagdaza ekilee — өdii baina

Tariaabeledkel ba bişeç kampaaninuudtai daşaramduulan yseg biçegte suralcaka kampaaniigi ugtalan gazaaşalaza kajasan gebel zemetei zyil ugta baika ygei.

Uçar iime tula yseg biçeg medeke ygei jabadaliigi usadkaza niitedee biçegtei bolkiin tөlөө temeceke temeceliigi gabşagaigaar jabuulaza, Leeninii dekreediin 13 ziliin oi kyrtel Kiaagtiin aimag bolbol niitedee biçeg medeke aimag bolkiin tөlөө temeceke josotoi.

Spiskoor N. C-giin

Latiin ysegiigi kereglene ygei

Kori. Deede-Kyrbiin somonii „Şine Azal" geze arteeliin dergedeki nasatanii surguuli ton muugaar jabaza baina. Basa ene kolkoos bolbol өөsөdiingөө keregiigi lata biçegeer kөtөldөg ygei, tus arteeliin azalta өdөriin debteryyd ba kөdөlmөriiini taabilinuud cөm şine latiin ysegeer Buriaad kelen deere keblegdesen baibaç tyyniigi lataarani jabuuldag ygei, kariin oros ba kuuçan Mongoloor biçedeg baina. Jөrө latiin yseqiigi medeke, biçeze çadaka baibaç zoriuuta biçedeg ygei baina.

Uçar iime tula zokiko gazaraas tus arteeliin çikiigi tataza, byke keregee şine latiin yseg deere kөtөlkө tukai nam ba zasagiin togtooliigi gyicedkekiigi albadaka josotoi.

Ç. C. D.

Keçeelee ekilee өdii

Selenge. Derestein somonii „Socialisam" komuuniin dergedeki nasatanii surguuliiin surgagçad Dagdanii ba Mөnkiin gegçed jamarç azal ygei jabaza baina, Cekiini kelekede surguuliaa neeze keçeelee ekilkee zilkuurça cag nөgçөөzө jabagçad mөn bolkoos өөrө barimta ugta oldoko ygei.

Ene kojor bolbol brigaad deegyyr jabaza nom zaaka josotoi baigaad, tyyneeç gyicedkee ygei baina.

Gadana aimagiin zygees tomilogdozo oçoson likvidaator nөk. Badma Zimbiin gegçe basa jamarç azal kiideg ygei, sara byriin 89 tөkөrig çalin abça ideed arteeluudiigi zaiza ail keseze jabadag baina. Jөrө ene meteçelen byke Derestein somon dotoroo yseg biçeg medeke ygeiçyydiigi surgaka kөdөlmөri ekilee өdii, enyyniigi ekilze jabuulka tukai namiin yyr ba somonii zөblөlyydç kereglezө sanalaa tabidag ygei, kariin zөndөni orkiood baina.

Uçar iime tula deere durasagdasan loodor likvidaatarnuudiigi nam komsomooliin şataar kemzeede kabaaduulza, biçeg medeke ygei jabadaliigi usadkaka kөdөlmөriigi erçemteigeer jabuuliin tөlөө somouii zөblөl ba namiin yyryyd өөsөdiingөө kөdөlmөriigi şinedken baiguulza, nam ba zasagiin zygees uul kereg tukai tabigdasen zorilgiigi oiriin cagaa gyicedkekiin tөlөө byke kyçee elsyylke çukala.

Traagtar.

Pooşto daradag alban koiroguudiigi syydte kabaaduulka

Buşuu kemzee abagtii

Kori. tus aimagiin Deede kyrbi, Açingiin Çasaana ba bişeç zakiin somonuudta şuudanii (pooştiin) jabadal aikabtar muugaar zokioon emkidkegdesen baisanaas ene somonuudta ilgeegdesen eldeb soninuud ba bişeç biçegyyd bol, tyrgen jabaza jerekedee, 1 sara kagas jabaza kyredeg zişeetei baina.

Ene buzagai baidaliigi aimagiin tөbiin emkinyyd labtai mededeg baibaç balai kaikarana ygei, ilangujaa aimagiin tөbiin pooştiin zaabariçid bol, kөdөө toskonuudaar jabadag baibaç, ene zigşyyritei baidaligi usadkaka tukai negeç keregceedeg ygei baina.

Deere durasagdasan buzagai jabadaliigi usadkaa ygei bol, prolitaariiin keblel soniniigi өrgөn olon kolkoosçon ba ygeitei dunda çadaltanda өrgөөr taraaka ton berke bolood baina.

Aimagiin tөb buşuu kemzee abagtii.

Ynenii gabşagai Ç.C.D.

Soniniigi daraad suugça Galsaniida yge өgtөө

Selenge. Nojokon somonii „Ulaan Mandagça" arteeliin biçeeçe nөk. Galsanii gegçe bol, tus pravleeniiin geşyydtee zakiza abasan „BM. Ynen" ba aimagiin „Ulaan Selenge" geze soninuudiigi 10 garan konogto stool deere daraad suuza baidag aikabtar koirog negen baina.

Basa aimagiin sonin biçegiin tobçoonii kөdөlmөriçөn I. Cebegiin gegçe bol, deereki buzagai baidaliigi niydeeree karabaç, juuç kelee ygei, ebseze baigaad oçoson baika jum.

Dursagdasan buzagai jabadal tukai nөk. Galsanii gegçe juun geze kariuucakabta?

Keblel soniniigi daraad suugça koirog biçeeçe Galsaniida katuu kemzee abagtii. Kolkoosiin geşyydiigi sonin biçegeer kangaka jabadal bol өdөr өdөriin zorilgo bolnoo.

Ynenii brigaada Sam-gan ba bolşoviig.

B M ulasiin kebleliin koroon bol өөriingөө keregiigi şinedken jabuulka josotoi

„Өөrөө bytekede" naidasaar 1932 oniigi dyyrgekeer suuna.

Mөnөө yjede, manai ulasiin negedygeer taban zilee tөgөskөkө ba kojordudaar tabanzilde kalaza oroko jabadaliin koorondo jabaza baisan yje baina.

Nam ba zasag bol өөsөdiingөө togtooluud dotoroo nөk. Staalin aza akuin kөdөlmөrlçөdiin kural deere „Şineer kөdөlmөrilөkө ba şineer kөtөlbөrilөkө" geze loozon gargasan baina. Enyyniigi abça yzebel ulas tөriin udka çanariin talaar ton gynzegyi ba yiledberi sangiin tөsөbiigi cag bolzortoni gyicedkeze, өөriingөө byke kөdөlmөriiigi josotoi sainaar tabiza. yiledberiiin byteecligi jikedkeze, arap niitiin eriltiigi kangan byteeze, ede jabuulganuudta saad tөbөg kiigçed „baruun „zyynii„ oportuniistanar ba yndese barimtalagçad angiiin dalsanii tөlөөlөgçөdtөi eris tas temeceze butacokikiin gol tөlkiyyr bolko baina.

Manai B. M. ulasiin kebleliin koroon bolbol n. Staalinii 6 zaabariiigi ali zergeer bodoto kereg deereni bejelyylze, odoo 1932 onii yiledberin sangiin tөsөbiigi kere zerge amzaltatai gyicedkeze baisan geze karaad yzebel zarim negen dutagdaluud baika baina.

Toocooto azal

Tipograafi bolbol anka tyryyn toocooto azalda orokodoo kөdөlmөriçөdiingөө dunda niitiin kөdөlmөri ton sula jabuulsan, toocooto azalda orokiin urida „Tipograafiiin bykii tasaguud main negende Toocooto azalda orono". geze iime loozonguudiigi gargasөn baina. Enyynees bişe nam, komsomooliin kuraluud deere tabigddkaaş bişe dotoriin tasaguudiin kөdөlmөriçөdiin dunda saitar uçar udkiigini oilguulsan jabadal ygei baisaniigi ileryylke negen gerçe jyynbe gebel: tasagiin sara kvaartal ba ziliin gargaşa oroşo bolko mөngөn san „limiitiigi" tasaguud dotor kөdөlmөriçөdni өөriingөө tasagiin oroşo garaşiigi medesen ygei. Yseg kolbogçodiin tasag dotoroo kojor toocooto azaliin brigaada boloson baina.

Negeni komsomoolçuudaas bii bolson, negeөdөni Ynenii brigaada geze neretei iime kojor brigaada emkidkegdeed baikadaa jamar yre garaad bainam gebel, sain yretei baisan, edenii dunda yiledberiçenii ebleliin ba zakirgaanii gazariin zygees jyy kiigeeb gekede, negeç jyyme kiisen ygei baina, karin (doogovor) geree biçegiigini abça ketebçe dotoroo kiize, keneesç zygees ede kojoriigi şalgaza caaşaa bykezeke jabadaliigini bodoson sanal ugta ygei baisan, kooson kubkai ygeer ede kojor brigaada ygei boloson baina. Mөnөөç kyrtele, kenç şalgaza josotoi gurimaar jaduulkiigi sanaldaa abal ygei niydө balai çike dylii suuza baina.

Yiledberi sangiin tөsөb.

Byke tөsөb bolbol, bykii deeree manai baidaliin talaar, zyramçalan sainaar bykii kөdөlmөriөө tabibal dyyrgeze bolko josotoi tөsөb baisanç bolbol, kyce çadalni bolon byke kereglegdeke zyilyydeereni kangaza çadaa ygei deereeseni osoldol tasaldal bolzo baina. Ene jyynees garka geze ton todorkoigoor biçebel. 1) kөdөlmөriçөnii kyce komor. 2) sara ba kvaartaliin tөsөbiigi kezeeç, keden konog juu sara өngөrөsөn koino kөdөlmөriçөdiin dunda jireze tabika mete deerees 32 onii 9 sariin tөsөb bol araikan geze 77% dyyrebe.

Tyynees gadana, calin kөlөsөni baga, enyynii şalgan yzekiin tukai kede dakin asuudal ba sanaluud oroson bolboç, enyynee şalgan yzeke ygei nazagai koirogoor kandaza baidag jabadalaas kebleliin koroon osoldol tasaldalda gynzegeigeer orobo.

Kaadariigi jamaraar beledkeze bainam.

Kenç medeseer bidener şudalsan kaadara ygeigeer, enyynii urida biçegdesen zyilyydiigi ilan dyyrgeze çadaka ygei baina. Kaadariin jabadal jamaraar tabigdaza, jamar josoor kyçendee oruulagdaza bainab gebel, tipograafida 32 ondo 70 garan suragçad baisanaa, tedenees odoo 5-6 kyn yldesen ba bişedni bygede garaza oçoson baina, uçarani jyynbe gekede, mөnөө basa kaadaruudaa nege gerte cugluulza oruulkaas bişe, tedenii yiledberi deereni bekizyylke kөdөlmөriigi kiisen ygei, tedenerte tuskai sain tusalamza өgөsөn ygei, edenii dunda niitiin kөdөlmөri ugta kiisen ygeigees gadana kool kubcasaar gyiced kangaza çadaa ygei, mөnөөç abaad yzebel suragçadani muu baidalda baina. Kool kubcasanii talaar ton dutamag, tedenii bairada oçozo kenç yzedeg yge, kamag jymeer bygede dutamag, suragçadiin dunda eldeb yndese jasa ilgalcaka, baruun zyynii aimagaar byleg bolko jabadal ba tedenii dunda eldeb ygenyyd garka, tedenii ebiigi tasalka jabadal eldeb taliin kynii dundaas garaka, edeneriigi engiin bairada garakiigi nomnoko jabadaluud angiin daisadiin zygees ali busa şaltagaanii uçaraas suragçadani engiin bairada garaza ekilbe. Ede jabadal bolbol, mөnөө baisan suragçadiigi kөdөlmөriөөsөni koişo tataka butargaka jabadalda kyrgeze baina.

Iime jabadaluudiin bolzo baikadani yiledberiçenii eblel ba zakirgaanii zygees medeze baisan bolboç jamarç kemzee abadag ygei baina.

Tyynees gadana yndese jasanii ilgal jabadaluud yzegdesen baina gebel: 2-3 zil kөdөlmөrilөzө baisan (linotiivo) geze maşiiniin yseg yrigçe Damba Cebeenii gegçe bol tipograafiin erkilegçiigi tusalagça Ivanoov gegçetei kөdөlmөrilөzө baikadani, nөk. Cebeenii gegçiigi surgaka jabadal ton koirogoor kandaza, yndese jasa ilgaka jabadaliigi gargasan ba Ceveenii gegçiigi surgaza yndesen kөdөlmөriçөn bol gokiin orondo, gyzerden kabçasan jabadal garsan baika juma. Enyyn tukai nөk. Ceveenii gegçe keden dakin zakirgaanii erkilegçe ba namiin yyr bolon yiledberiçenii eblelde өөriingөө baidal tukai medyylgeer kandasaniigi, karin mөnөө boltor şalgan yzesen ygei nege zil bolko bolbo. Ceveenii gegçe bol iime baidalaar baika arga dyyrze yiledberiees garça oçobo.

Enyynees gadana Buriaad tasagiigi erkilegçe nөk. Nimiin gegçiigi erkilegçe bolgosoor 5-6 konood baikadani sonindo biçeze ekileed, tyynii syylde Ivanoov, Solovjoovuud busa nөkөdtөi, Nimiin gegçiigi „kөdөlmөridөө muu, çadana ygei" geze gargakiin tula niuuca jabuulga kiisen baika juma. Enyyn tukai nөk. Çimed - dorziin ba Jigөөrөvyydte kelekede namiin tobçoon deere kelcekebdi gesen aad mөnөөç boltor kelcesen jyyme ygei zil şakuu bolzo bainaka.

Tipograafi bolbol ene zişeegeer yndesen kaadariigi beledkeze, ene tedeigeer edenerte baira baidal ba tusalamza yzyylze baina. Basa moziin nigtalan bodogço ba azaliigi erkilegçediigi beledkeke ydeşiin kyyrsede jamar kynii kybyydiigi surgaza bainab gebel, Işegiinlov geze angiiin daisanii kybyyn өөrөөç zөblөltө zasagta esergyy jabasan kede dakin sonindo garsan kyn, Namsarain gegçe uridiin oficeer, Şirkoov bol yiledberiçenii ebleliin zөөriigi yrisen arkinça, iime ulasiigi surgaza azal kөdөlmөriөө saizaruulka ba edeneer kөtөlbөrilөgçediigi beledkeze baina.

Enyyn deerees abça yzebel, kebleliin koroon өөriingөө kөdөlmөriigi şinedken jabuulza çadaa ygei, kariin sanalaa ugta tabiaa ygei amarkan baruunii bөөrөnkiin yyden deere jireze „өөrөө bytekede" naidaza baisan tipograafiin 3 bөlegiigi darui cagaa tuskai gazaraas enyyn tukai kemzee abça gemtenii zemiigi amasuulka çukala geze medyylnem.

„Ulaan ceceg".

MANAI URIAA

Agiin aimagiin Aduun çuluunii koşuunii Tyyrgiin somonii zөblөliin biçegçe Radna Bazariin bi bol „Buriaad—Mongoliin Ynen" soniniigi 6 sariin bolzoroor zakiaad, nada mete 6 saraar zakikiigi Baldan Zigmediin, Garma Zabiin, Mizeddorzo Darizabiin, Jөndөn Cerenii, Zamsaran Damdinii Cenge Rinçenii, Dorzo Jişiin, Cebzed Gelegiin, Çimed Daşiin, Balzama Baandanii, Nima Abidiin, Dolcon Baldanii, ba Cedeb Kolkoşiin gegçediigi cokom zakikaabza geze naidaza urinam.

Radna Bazariin

Sonini erkilegçiigi orlogço D. Cedenii.

В.-Удинск БГИ зак. № 2930. Бурлит № 222. Тираж 2800.